

Ježíš řekl ženám: "Nebojte se. Jděte a oznamte mým bratřím, aby šli do Galileje; tam mě uvidí."

srv: Mt 28,10

Milované sestry a milovaní bratři,

Kristus vstal z mrtvých. Přemohl smrt, přemáhá i náš strach, konečnost našeho lidského údělu i naši malou víru, zakrnělou naději a pokroucenou lásku. Znovu a znovu slavíme velikonoce jako ujištění, že nikdy není nic ztraceno.

Smíme tomu věřit a smíme se z toho radovat, smíme z toho žít a čerpat naději a sílu, a to dokonce takoví, jací jsme. Stejně jako ženy, které za svítání vstanou a jdou ke hrobu, kde je pohřbena jejich naděje. Mají svůj cit, svůj rozum, své zkušenosti. A také strach, co bude dál. Co dál ve světě, kde malá zrada roztočila hrůzné soukolí, kde triumfuje nenávisť a na konci všeho je smrt.

„Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí!“ píše apoštol (1K, 15,19).

Co žene ty takřka bezejmenné Ježíšovy učednice časně ráno k hrobu někoho, kdo pro ně tolik znamenal? Je to jen soucit s mrtvým? Je to jen pokus aspoň na chvíli vtáhnout minulost do přítomnosti? Oživit vzpomínky?

Možná je žene naděje, pro kterou ještě nemají jméno. Že světlo, které se kdysi dotklo jejich srdcí, nepřestalo svítit i ve tmě hrobu. To jim dává sílu riskovat i konflikt s literou Zákona.

Prázdný hrob vyvolává zmatek a bezradnost. Ale to ještě není víra. Prázdný hrob ještě nikoho nepřesvědčí, protože může také znamenat důkaz o nenávisti až za hrob. Teprve setkání s Ježíšem, který přichází vstříc těm, kteří hledají jeho mrtvolu, který je oslovuje, dokáže člověka osvobodit od strachu z toho, že zlo má na světě poslední slovo.

Pán je živý, byl vzkříšen.

A byl-li vzkříšen, pak už nikdy nebude triumfovat zrada, davová posedlost a zbabělost, ale vždycky jen Boží láska. Byl-li Ježíš vzkříšen, pak platí všechno, co hlásal o Bohu, o tom, že jeho vůlí je odpouštět a otevírat náruč zbloudilým. Žije-li Ježíš, pak je to konec

všech konců a proher. Pak cesta, na kterou jsme se s ním vydali, není slepou uličkou. Je-li Ježíš živý, pak nic nekončí, ale všechno začíná, přišlo Boží království a svět má šanci.

Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i z mrtvých vstání, jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. (1K 15,20-22)

Kristus vstal z mrtvých. Možná je to málo pro oči, málo pro smysly, ne dost pro zvědavý rozum. Ale hodně pro život, pro jeho smysl i pro jeho naději. A pro člověka, který se ptá: „Co je můj život a jak s ním zacházet...“, to znamená všechno.

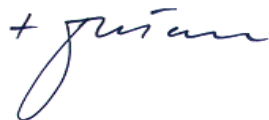
Sestry a bratři,

ráno prvních velikonoce, prázdný hrob, setkání se vzkříšeným Ježíšem, to je střed naší víry, nosným pilířem života. Kristovým vítězstvím je vítězství darováno i nám. Spolehnutí se na jeho vítězství nás vede k novému hodnocení našich vlastních problémů i problémů světa, v němž žijeme, všem událostem a proměnám. Protože to, co se děje nebo neděje ve světě, kde na první pohled vládne pragmatická lhostejnost, lidská malost nebo ostré lokty, záleží přece také na nás, na naší víře, naději a lásce.

Kristus vstal z mrtvých! Nechme se oslovit a proměnit velikonoční radostí!

Přeji Vám, moji drazí, požehnané velikonoce!

Váš bratr

Jakub L. Houdek

Bílé ticho

Ústavy stavební
postaví v chlévě domky:
komnatu svatební
zrovna tu, nevědomky.

Přetržen ušitý
ne svetr žitý.
Svetr žen sluší ti
nepřetržitý.

Sobot klíčky, vyděšeny
souputničky v bídě, ženy
vidí prázdný povíjan.

Co v něm spalo? Kdo ví? Já ne!
Dítě vstalo, povijane!
Co se stalo, poví Jan...

Nahoře bez

„Co myslíte? Přijde na svátky?“ (srv. Jn 11, 56)

Dobrá otázka. Nejen pro paparazze z jeruzalémského Blesku i ty, co Ježíše hledali v chrámu. Dobrá otázka zvláště dnes. Žijeme v době, kdy experti vymysleli kafe bez kofeinu, žvýkačku bez cukru, obsluhu nahoře bez, život bez vztahů... A tak nějak také Velikonoce bez jejich hlavní postavy.

Detektivové, co už déle sledují Ježíšovu trajektorii života, vědí, že na svátky chodí, ale povětšinou se zdržuje na místech, kde by ho málokdo hledal. Těžko také hledat člověka s větrem v nohou, který by se neustále zdržoval na místě svého trvalého bydliště (por. Lk 2, 49).

Když už se Ježíš přiblíží na svátky k chrámu, táhne ho to jinam, třeba k Ovčí bráně, kde je zázračný rybník a u něho člověk, který 38 let čeká na příležitost a sám se definuje jako ten, kdo nemá člověka (srv. Jn 5, 1n). Proč také? Lidé pospíchají do jeruzalémského chrámu, potřebují nakoupit zvíře k oběti nebo obědu. Potřebují se pozdravit s vlivnými lídry, když už pro nic, tak alespoň nasbírat body za účast na letošních svátcích. Lazaret, který tam stojí již minimálně 38 let, se stal jen místní atrakcí.

Ježíše to táhne do Jeruzaléma. Tak jako ostatní, i on chce potkat Boha. A kompas v srdci ho vede do sloupořadí. Tam najde... člověka, který potřebuje člověka.

Hledáme-li také Boha, hledáme ho v chrámech, Bibli, meditaci a pak ještě hledáme, kde bychom ho mohli hledat. Přitom Ježíš nabízí tak jednoduchou šifru: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (srv. Mt 25. 40)

„Co myslíte? Přijde na svátky?“ Jistě tam bude. My ho budeme hledat, poslouchat o kříži a zmrtvýchvstání. To je skvělé, ale... jeho skutečné nalezení se odehraje tam, kde ho spatříme v člověku.

Konec konců, když spekulujeme nad tím, co je to spása, o níž se bude mnoho mluvit, W. Ruck píše: „Spása znamená pro nemocného vyléčení, pro hladového nasycení, pro osamělého člověka přátelství, pro uvězněného osvobození, pro utiskovaného a závislého možnost vlastního rozhodnutí, pro trpícího nespravedlností zkušenost vítězství práva a spravedlnosti, pro ubitého monotónností denní práce zážitek dávající jeho životu smysl a naplnění, pro toho, kdo má starosti, možnost žít bez strachu z přicházejícího dne, pro vyhnaného nalezení nového domova, pro ovládaných válkou a násilím mír, pro rezignující naději v budoucnost, pro bezradné skutečnou radu, pro lidi v bezvýchodné situaci otevření nových možností.“

Znova a znova totální zaměření na člověka. Bez výhrad.

Svěcení olejí

Ač tak z praktických důvodů činíme v úterý Svatého týdne, měly by se oleje žehnat na Zelený čtvrtek. Biskupem, za účasti kněžstva, a to olej křestní, křížmo k biřmování a olej k pomazání nemocných, o němž je řeč v básni jménem *Pravidlo* amerického autora Richarda Wilbura:

*Olej na poslední pomazání třeba světit
výhradně na Zelený čtvrtek, tak říká pravidlo
a vykonat to musí diecézní biskup.
Že vám to vadí? Jestliže ano, klidně si
dřepte pod vražednou mancinellu,
pod ten vražedný strom, pod jeho lítou kroupku,
a kochejte se dojmem, že unikli jste milosti.
Věci se musí dělat buď tak, nebo onak.*

Mancinella je strom, jehož silně jedovatý plod připomíná malé jablko, španělsky manzanilla. Říká se mu manzanilla de la muerte, jablíčko smrti. Narážka básně na rajský strom je zřejmá, zvláště, když mancinella roste v Karibiku, tam, kde španělští dobyvatelé hledali Ráj. Ráj nenašli, strom ano, a pokud hada, pak si ho přivezli v srdcích.

Nechci říci, že poznání je jedovaté, ne každý strom je přece mancinella. Jde spíš o česáče, než o ovoce. Strom života si přece můžeme představit i tak, jak se kreslí rodokmeny, kdy jedna větev roste z druhé. Můžeme zkoumat genetické dispozice, rodové linie, můžeme započít vlivy prostředí. Můžeme umenšit paměť na záznam o problému. Můžeme ignorovat věc ve prospěch její příčiny, a ztratit tak její i svou přítomnost. Zkrátka, můžeme se kochat, že jsme unikli milosti.

Lze možná říci, že existují dva druhy omezení. Jedna nám Bůh klade ve stvoření a my je s pokrokem techniky můžeme zmírnit, ale nepřekonáme je. Druhý typ vyplývá ze Zjevení a nároků, které klade. Ty je záhodno přijmout, ale lze je odmítnout, ba se i kochat už zmíněným dojmem. Můžeme za Pravidlo prohlásit všeobecně platné a neměnné přírodní zákony. Pak hrozí, že přírodní zákon uděláme z kdekteré drobnosti, aby nám mohla překážet bez úhony na naší svobodě, a abychom mohli omezit svobodu druhých a nemuseli to vysvětlovat. Příklad s nerovností ras, chápanou jako přirozená samozřejmost přes všechnu ošklivost, hovoří za všechny. Můžeme ovšem stočit pozornost k boží vůli, jak se projevuje v dějinách a jak ji Duchem Svatým vedená Církev zachycuje ve své tradici, a vystavit se i takovému podivnostem, že muž s mitrou jeden den v roce cosí tropí v chrámu s oleji. Vystavit se tomu, že si, vnímající vazkou vonnou tekutinu, představíme ještě něco jiného. Zapojme paměť ne jako kartotéku, ale jako jeviště evangelijního podobenství o milosrdném Samaritánu, a nechme se ne ani tak poučit, jako spíš potěšit výkladem, jež nabízí Svatý Jan Zlatoústý. Ten vidí loupežníky zaskočeného pocestného

jako člověka, přepadeného ďáblem. Tehdy přichází Ježíš jako Samaritán, a ošetřuje hříchem způsobené rány vínem a olejem, „směsí Ducha Svatého se svou krví“. Pak zaveze člověka do hospody – Církve a svěřuje ho do péče hospodského – apoštola Pavla, potažmo biskupů Církve od apoštolů dodnes.

Vidíme tedy olej a dostáváme Ducha, vidíme víno a přijímáme Kristovu krev. A abychom nevnímali jen vazkou tekutinu či šťávu z hroznů, nasloucháme Písmu, které, lze říci s nadsázkou, otvírá uši k vidění. Nemáme přece jen jazyk, ale spoustu dalších prostředků, znakových systémů, jimž lze rozumět a jimiž se lze dorozumět! A můžeme je užívat spoutání kořeny krevních a společenských vazeb stromu rodokmenu, anebo v lahodném stínu skutečného Stromu života. Správně učí přísloví, že když dva dělají totéž, není to totéž. Stará, nerozdělená Církev, k níž se coby vzoru až romanticky upínáme, přistupovala k věcem možná všelijak, ale vždy tak, nebo onak. Nikdy nijak, a rozhodně ne obojak.

Jakub Lev Houdek

Přehled velikonočních bohoslužeb v některých starokatolických obcích

Desná v Jiz. horách

21.3. Velký pátek

16.00 h – velkopáteční bohoslužba s uctíváním kříže (v případě dobrého počasí i křížová cesta v přírodě)

22.3. Bílá sobota

vigilie bude slavena v Praze (viz farnost Praha)

23.3. Neděle zmrtvýchvstání Páně

10.00 h - Eucharistická slavnost vzkříšení Ježíše Krista

Jablonec nad Nisou

16.3. Květná neděle

10.00 h - Eucharistická slavnost se svěcením ratolestí

20.3. Zelený čtvrtek

14.00 h - Malování kraslic pro rodiče s dětmi

18.00 h – Připomínka Poslední večeře Páně: eucharistická bohoslužba

21.3. Velký pátek
18.00 h - Bohoslužba památky umučení Páně

22.3. Bílá sobota
20.00 h - Velikonoční vigilie

23.3. Neděle zmrtnýchvstání Páně
10.00 h - Eucharistická slavnost vzkříšení Ježíše Krista

Jihlava

16.3. Květná neděle
10.30 h – bohoslužba se svěcením ratolestí

21.3. Velký pátek
15.00 h – památka umučení a smrti Páně

22.3. Bílá sobota
18.00 h – Vigilie slavnosti zmrtnýchvstání Páně, bohoslužba s obřady Velké Noci

23. 3. Boží Hod Velikonoční
10.30 h – slavnost Zmrtnýchvstání Páně

Pacov

20.3. Zelený čtvrtek
17.00 h – Poslední večeře Páně, eucharistická bohoslužba

21.3. Velký pátek
17.00 h - Bohoslužba památky umučení Páně

22.3. Bílá sobota
17.00 h - Velikonoční vigilie

23.3. Neděle zmrtnýchvstání Páně
10.00 h - Eucharistická slavnost vzkříšení Ježíše Krista

Pelhřimov

23.3. Neděle zmrtnýchvstání Páně
8.00 h - Eucharistická slavnost vzkříšení Ježíše Krista

Praha

16. 3. Květná neděle

17.00 h - eucharistická slavnost se svěcením ratolestí, v katedrálním chrámu sv. Vavřince na Petříně

18. 3. úterý

18.00 h - eucharistická slavnost se svěcením olejů za účasti všech kněží, v katedrálním chrámu sv. Vavřince

19. 3. středa

18.00 h – temné hodinky – Sedm Kristových slov na kříži, v rotundě Nalezení sv. Kříže v ul. K. Světlé

20. 3. Zelený čtvrtek

19.00 h - památka poslední večeře Páně - eucharistická slavnost s mytím nohou a getsemanská meditace, v katedrálním chrámu sv. Vavřince
21.00 h – křížová cesta na Petříně s ekumenickou účastí

21. 3. Velký pátek

18.00 h památka utrpení a smrti Páně – křížová cesta na Petříně
19.00 h – liturgie Velkého pátku s doprovodem skupiny Fénix, v katedrálním chrámu sv. Vavřince

22.3. Bílá sobota

21.00 h Slavnost Zmrtvýchvstání Páně - liturgie velikonoční vigilie, v katedrálním chrámu sv. Vavřince

23. 3. Hod Boží velikonoční

17.00 h - eucharistická slavnost, v rotundě Nalezení sv. Kříže v ul. K. Světlé

Šumperk

16. 3. Květná neděle

9.30 h – průvod se svěcením ratolestí

20. 3. Zelený čtvrtek

18.00 h – památka Poslední večeře Páně

21. 3. Velký Pátek
17.00 h – památka umučení Páně

22. 3. Bílá Sobota
19.00 h – vigilie Zmrtvýchvstání

23.3. Neděle zmrtvýchvstání Páně
9.30 h - Eucharistická slavnost vzkříšení Ježíše Krista

Tábor

20. 3 Zelený čtvrtek
18.00 h - obřady kolem stolu v kanceláři Žižkovo nám. 6

21.3. Velký pátek
18.00 h. - v kostele sv. Filipa a Jakuba v Parku Pod Kotnovem

22.3. Bílá sobota
18.00 h - Obřady Vigilie Vzkříšení, v kostele sv. Filipa a Jakuba v Parku Pod Kotnovem

23. 3. Boží Hod Velikonoční
9.00 h - Neděle vzkříšení, v kostele sv. Filipa a Jakuba v Parku Pod Kotnovem

Varnsdorf

15. 3. Sobota před Květnou nedělí
14.00 h - farní duchovní obnova

16. 3. Květná neděle
10.00 h – Eucharistie se svěcením ratolestí

20. 3. Zelený čtvrtek
18.00 h – Eucharistie na památku Poslední večeře Páně

21. 3. Velký Pátek
15.00 h – Křížová cesta v Jiřetíně pod Jedlovou
18.00 h – obřady Velkého Pátku

22. 3. Bílá Sobota
21.00 h – obřady Bílé Soboty, křest dospělých, slavnost Vzkříšení

Zlín a Brno

Obě obce slaví velikonoce společně ve Zlíně

Jsi ten správný, nebo máme čekat někoho jiného?

(Homilie biskupa Dušana při slavné bohoslužbě 15. 12. 2007 v chrámu nejsv. Spasitele ve Vídni u příležitosti odchodu biskupa Bernarda Hertze do emeritury - Iz 35,1-6a. 10; Jak 5,7-10; Mt 11,2-11.)

Sestry a bratři,

je to zvláštní rozhovor na dálku, jehož jsme svědky v dnešním evangeliu. Rozhovor vedený za dramatické situace před smrtí Ježíšova předchůdce. A my jsme k tomuto rozhovoru pozváni ne jako diváci, ale jako jeho účastníci, protože otázka, která je tu položena, se týká každého z nás.

Jsi ten správný, nebo máme čekat na někoho jiného?

Ptá se ten, kdo viděl nad Ježíšem při křtu Božího Ducha a slyšel z nebe Otcův hlas, ten, kdo řekl: „*To je ten Beránek Boží*“, ten, kdo řekl: „*On musí růst a já se musím zmenšovat...*“

Jako by najednou na všechno zapomněl, jakoby jeho vztah k Ježíšovi procházel krizí.

Jan ve vězení se neptá: Jak se dostanu ven? nebo Můžete mi nějak pomoci?

Křtitele trápí jiný problém: Dá se vůbec zachránit tento svět? A udělá to Ježíš?

Proč už není sekera zaseknuta do kmene a plevy spáleny ohněm?

Místo toho všechno je jinak: Ježíš tepe do těch, kdo jsou považováni za spravedlivé a přátelí se s hříšníky. Místo aby soudil, uzdravuje.

Nic velikého se vlastně neděje.

Proč je Ježíšova moc tak skrytá a proč Ježíš tak málo uplatňuje božskou převahu.

Jsi ten správný, nebo máme čekat na někoho jiného?

Ta Janova otázka rezonuje i v nás. Čekáme na Krista nebo na někoho či něco jiného? A na jakého Krista čekáme? A co od něj čekáme? Co vlastně od něho máme čekat?

Problém totiž není, jak to zařídit, "aby Bůh dal", problémem je, jak to zařídit, aby člověk byl ochoten i schopen to přijmout. Dokud mu stačí jeho vlastní síly, domnívá se, že je sám Bohem a není schopen ani ochoten od Boha něco čekat. Když mu síly dojdou, propadá panice, depresi, případně agresi - a zas není ochoten nic čekat ani přijmout. Až někdy hodně u dna svých sil je člověk schopen uvěřit, že Bůh sám přijde a spasí.

Ježíš neodpovídá přímo.

Vypovídá o tom, kdo se shromažďuje kolem Očekávaného. Chudí, odstrčení, nemocní mohou hmatatelně porovnat co bylo a co teď je. Bůh je při díle. Lidé nalézají cestu a dávají se do pořádku. Kdo stojí před Ježíšem, nachází ztracenou radost. Lidem opuštěným, deprimovaným, unaveným a přetíženým se zvěstuje spása. Tohle je Mesiášovo ~~ale~~ je to všechno? Několik jednotlivců a žádný převrat světa. To nové, to má být jen těch pár lidí, kteří cítí, že Bůh je v Ježíšovi hmatatelně blízko? Dál už nic? Jak málo se mění svět proměnami lidských životů. A přece věříme, že Ježíšovým příchodem se dalo do

pohybu víc než tušíme. Proces obnovy světa probíhá skrytě a jinak, než bychom si ho mohli vysníť. Ale neodvratně: láska, jíž nejsme hodni, dává sílu milovat; kde vládla nenávisť, lidé nacházejí sílu k odpuštění. Žijeme z toho, že Bohu nejsme lhostejní, ale že nás miluje.

Vymysleli bychom si možná Mesiáše, který bude jednat úplně jinak. Jiné vánoce, velikonoce bez Velkého pátku.... Ale výtvoři lidské fantazie ještě nikoho nespasily.

Šťastni ti, kdo přijmou Boha takového jaký je...

Jsi ten správný, nebo jsme vlastně čekali někoho jiného?

Jako bych tu otázku také stále slyšel...

A když ji neslyším, pokládám si ji sám...

Milý Bernharde, tys přijal své biskupské svěcení v adventu a vídeňské děti se prý divili proč je tu najednou pohromadě tolik Mikulášů... kdybych tam byl jako malý kluk, asi bych se ptal, který z těch Mikulášů je ten pravý...

Já jsem tam nebyl, ale velmi brzy jsem poznal, který z těch tehdejších vídeňských Mikulášů je opravdu biskup na svém místě, že Ty jsi člověk s dobrotou, která umí předvídat, s moudrostí a přesto, že doma není nikdo prorokem, s vizí.

Přátelé, o vizi tady jde.

Dělá biskupa ta velmi neslušivá špičatá čepice, nebo vize?

A co teprve my, mnozí z nás jsou odsouzeni být Mikulášové na poutích, být ozdobou slavností, možná se sny o tom, co po nás zůstane, až uplyne náš čas, s vizí, co je to být biskupem ve 3. tisíciletí.

A jaká má být církev? Je to spolek, který hlasuje, lobuje a bojuje za partikulární zájmy, nebo rodina Božích dětí?

O tom se radíme při synodách, ale někdy je to bezradnost víc než vize...

Biskup jí mít musí, to se čeká a za to je ostatně také chválen a kritizován, a s tím je stále konfrontován. Umět vidět o něco víc dopředu než ostatní, ale raději tím nikoho nedráždit...

A čas neúprosně běží, církev, která má v popisu práce synodální dynamiku někdy není ani synodální ani dynamická a teď se s tím vyrovnajte.... Říkejte nerozhodným srdcím: "Buďte rozhodní, nebojte se! Bůh, který odplácí, vás přijde spasit."

Prý že „poušť i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkvete kvítím...“

Občas máme i důvod k jásotu, ale biskup je v tom jásotu přece jen tak trochu sám, je na něj moc vidět a když se něco nepovede, může za to on (když už ne přímo Hospodin)...

Musí být rolníkem, který zasel a trpělivě čeká, a někdy se ani nedočká...

Občas musí být i obětním beránkem, ale nesnímá hříchy světa.

Připravuje cestu pro ty další, ale hlavně pro Toho, který přichází.

Být dnes biskupem, to je adrenalinový sport. Ale není to vlastně krásné?

Můj milý bratře Bernharde, všichni, kdo jsme dnes tady, přišli jsme poděkovat Pánu i Tobě za 13 let Tvé biskupské služby a přát Ti ještě mnoho let ve zdraví a v Boží ochraně.

Pro českou církev zůstaneš výjimečnou postavou člověka, který v mé zemi vykonával službu delegáta IBK, který obnovil a zvýšil kredit Utrechtské Unie.

Setkávali jsme se při práci, navštěvovali farní obce, absolvovali stovky rozhovorů příjemných i nepříjemných a jednou také riskovali život na zledovatělé silnici.

Pro mě jsi byl jediným, od koho jsem chtěl, aby na mou hlavu vložil jako první své ruce.

Byl jsi ten správný a nečekali jsme nikoho jiného.

Matouš už neuvádí, jestli Jana Křtitele ta odpověď uspokojila. Jde mu spíš o to, abychom ji přijali my.

Je možné se povýšeně usmívat nebo mávnout rukou nad dějinami církve.

Co ti křesťané dokázali? Co se vlastně změnilo?

Jistě ne mnoho a jistě naší vinou.

Ale poslední důkaz je ještě před námi. Bůh si zvolil cestu trpělivosti. Nechce nikoho lámat násilím.

I nás zve, abychom se spolehli na jeho slovo.

Ježíš nezklame. Už teď proměňuje lidské životy. A my jsme toho svědky.

Zpráva pro Světovou radu církví 2007 o některých záležitostech, které byly na pořadu Mezinárodní biskupské konference

1. Reflexe o „katolicitě“ jako příspěvku k ekumenickému cíli

Již před několika lety se Mezinárodní biskupská konference rozhodla obnovit reflexi o ekumenickém povolání a zasvěcení se Utrechtské unie a jejich členských církví. Jak jistě budete vědět starokatolické hnutí se vždy chápalo coby přínos pro ideál jednoty mezi křesťany. Vlastně to bylo první z hnutí takového rázu.

Biskupská konference si sama sobě položila otázku, jakým konkrétním způsobem naše malé společenství katolických církví může přispět ekumenickým cílům v této době. Jsme přesvědčeni, že náš příspěvek může být skutečným, pokud opravdu přijmeme výzvy, které odpovídají našim možnostem a naší identitě. Výraz „katolicita“ správně udává směr této reflexe: posilovat katolicitu musí být naší snahou.

Katolicita má co do činění se starostí o církev a vztahy mezi církvemi, rovněž se zasazováním se o svět na jedné straně, a na straně druhé se způsobem jakým může být reprezentováno a hlášáno evangelium. A tím katolicita není vůbec žádným abstraktním principem. Spíše máme úkol jí dát její konkrétní formu a když to činíme mít úmysl přispívat ekumenickým úkolům.

Příkladem naší snahy o svou katolickou identitu je mezicírkevní teologická komise „Katolictví a globalizace“, která byla ustanovena z naší iniciativy a ve které jsou zapojeni teologové Nezávislé filipínské církve a Episkopální církve USA. Cílem této komise jsou odpovědi na otázku, jak je třeba vidět solidaritu a sourozenectví mezi našimi církvemi v době globalizace. „Katolicita“ může být výrazem pro jakousi alternativní globalizaci, avšak otázkou je: co se tím míní konkrétně?

Jiným příkladem je náš dialog s Církví Švédska, ke kterému jsme vyvinuli iniciativu již před několika lety. Co to znamená, že se Církev Švédska sama nazývá “katolickou církví” a co to znamená pro náš vztah k ní? Považujeme tento dialog za výzvu, ve které musí být diskutovány zásadní otázky ekleziologie a chápání episkopátu. Doufáme, že dosáhneme úspěchu během několika let.

Máš dialog s římskokatolickou církví musí být zmíněn rovněž jako příklad těchto snah. Od členů této komise zatím dostáváme velice zajímavé a skutečné optimistické zprávy. Právě nyní se zabývají otázkami ekleziologie a církevního práva. Nebude trvat dlouho než dojde tato komise k nějakým závěrům.

Jinou oblastí, o které si myslíme, že bychom mohli být více aktivní, je zvyšovat ekumenickou sensibilitu mezi členy svých církví. Vědomí, že jako diecéze nebo i farnost, bychom patrně mohli hrát aktivnější roli v zasazování se za jednotu uvnitř lokální církve nebo části lokální církve (např. mezi sbory a farnostmi stejného města), je třeba kultivovat i nadále.

2. Přípomínka Bonnské dohody

Již od počátku starokatolického hnutí byly navázány úzké kontakty k světovému anglikánskému společenství. To vedlo k uzavření plného církevního společenství (full communion) v roce 1931 a loni jsme slavili 75. výročí této dohody. V rámci těchto oslav proběhlo mnoho akcí na úrovni místních církví i našich dvou církevních společenství.

Dvě události jsou hodny zmínky. Za prvé je to teologická konference, která se konala k roku o ekleziologii (2007) ve skotském Leedsu. Byla velice úspěšná a jejím výsledkem byla publikace s články jak anglikánských tak i starokatolických teologů o diferencích a shodách v anglikánské a starokatolické ekleziologii. Druhou událostí byl Mezinárodní starokatolický kongres, který se konal v srpnu 2006 ve Freiburgu/Breisgau, a kterého se dva dny účastnil i arcibiskup z Canterbury. Tématem kongresu byla duchovní vokace anglikánů a starokatolíků na evropském kontinentu. Přednášky kongresu, z nichž jednu přednesl arcibiskup z Canterbury, byly publikovány společně s kázáními při kongresových bohoslužbách.

Starokatolíčtí a anglikánští biskupové s jurisdikcí na evropském kontinentu se dohodli o pořádání pravidelných „setkáních evropských biskupů” každých osmáct měsíců, aby při nich diskutovali společné církevní a pastorační záležitosti.

3. Reflexe o manželství

Na pozadí vývoje týkajících manželství v západních společnostech vyvstala potřeba nové reflexe o sakramentálním charakteru manželství.

Z globálního pohledu je možno říci, že se vyskytují dva směry ohledem této záležitosti. Jeden zdůrazňuje právní charakter (manželství je smlouvou mezi ženou a mužem) se

sakramentálním významem této smlouvy. Druhý důraz vidí požehnání páru (ženy a muže) jako znamení svátosti. Starokatolický názor se přiklání k názoru druhému, který zastávají rovněž pravoslavné církve. Na základě tohoto hlediska pracujeme nyní na novém formulování naší teologie manželství. Podle našeho přesvědčení je tu velká potřeba takové teologie, nejenom v našich církvích a farnostech, ale v křesťanských kruzích všeobecně. Potřeba spirituality manželství se stává stále naléhavější. Pracovat na takové spiritualitě je v naší době a v našich kulturách je možné na základě přeformulované teologie.

4. Žádosti o členství v Utrechtské unii

Dost často se stává, že nějaké skupiny žádají o členství v Utrechtské unii. Většina těchto žádostí je zamítnuta, protože žadatele po přezkoumání nepovažujeme za dosti seriózní. Záležitosti starokatolické identity a vokace jsou při hovorech rozhodující. Doposud jsme mezi žadateli nové partnery nenašli. Naopak dojde brzy k dialogu se Starokatolickou církví mariavitů v Polsku, která již byla členkou Utrechtské unie na počátku 20. století.

Dne 10. 11. 2007

Joris Vercammen

arcibiskup z Utrechtu a předseda Utrechtské unie starokatolických biskupů

Zpráva o dialogu se Starokatolickou církví Mariavitů

V loňském roce jsem se zúčastnil setkání komise IBK pro dialog se Starokatolickou církví Mariavitů. Setkání proběhlo v Den Haagu v Holandsku. Delegace IBK byla 5člená (2 duchovní z Holandska, 1 z Německa, z Polska a z Česka). Mariavité přijeli s biskupem Jaworskim, jedním duchovním a překladatelkou. Tolik oficiality.

Cesty letedlem jsem se trochu bál, když se vedle mne v letadle posadil zvláštní muž tmavší pleti jaký znáte z katastrofických filmů... Vzpomněl jsem si na dětské modlitby ve stylu: Andělíčku můj strážníčku... Na letišti v Amsterdamu jsem s napětím očekával na svůj doprovod. Ano, zase to znáte z filmů: cedule se jménem – Pfr. Solloch. Dvě milé, starší dámy mne odvedly k autu a já jsem mohl sledovat jak za pomoci GPS nachází cestu ven z města. Navigace pořad „řvala“ hroznou holandštinou, a po 60 km jsme zaparkovali před budovou starokatolické fary v Haagu. Seznámení, první večerní setkání delegace, vstřícná slova a samozřejmě dost obtížná jednání po 3 dny, která probíhala v němčině a v polštině. Nejzávažnějším problémem bylo působení dvou starokatolických církví v rámci jednoho území. Jedná se o Polsko, kde působí Polsko-katolická církev, která je členem Utrechtské Unie, a Starokatolická církev Mariavitů, která o opětovné členství žádá. K tomu samozřejmě dogmatické otázky (Mariavité např. uznávají veškerá mariánská dogmata), problém zjevení Matečky Kozłowskiej, synodalita, problém svěcení žen a jiné. Naši komisi navštívil i arcibiskup Joris, který také zavzpomínal na nedávnou návštěvu u nás.

Ted' by mělo zaznít, že jednání bylo plodné, přínosné, úspěšné... Ano, vše je pravda, ale hlavně obtížné a složité pro obě strany. Rozhovory budou snad pokračovat i nadále, a to v samotném Polsku. Během tohoto setkání Mariavitě sloužili Eucharistii podle jejich liturgie. Cítil jsem se jako ve starém filmu a počítal jsem kolikrát hlavní celebrant poklekne během bohoslužby...napočítal jsem 67krát. (tridentská liturgie v polštině). Děkoval jsem Hospodinu za náš český misál. Kromě oficiálních rozhovorů, jak to je v praxi, probíhají i ty neoficiální, které jsou většinou zajímavější a probíhají třeba u piva. Manželce jsem ještě neprozradil kolik stojí pivo v Holandsku ani Vy to raději nechtějte vědět. Těším se na další jednání v Polsku tím spíše, že nebudu muset letět letadlem.

O informace se zase rád podělím

Roland Solloch, varnsdorfský farář

P.S. Studenti Biskupského gymnázia se ptali, zda li jsem navštívil „Coffee shop“ - no, nebyl vůbec čas.

TŘETÍ EVROPSKÉ EKUMENICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ V SIBIU V RUMUNSKU

Místo setkání

Myslím si, že bylo dobré a důležité, že se Třetí ekumenické shromáždění (EEA3) konala na převážně pravoslavném místě. Avšak (rumunsko-)pravoslavná prezence mohla být klidně méně viditelná. Představení s obrazy, hudbou, video, hlasy atd. v plénu – svým způsobem „církve k osahání“, takže si účastníci mohli učinit živou a konkrétní představu o svých hostitelích. Když zvážíme, že Sibiu pro takovou velkou akci bylo všechno jiné než ideální, pak si myslím, že zodpovědní učinili to nejlepší možné. Škoda bylo (avšak nedalo se to jinak řešit), že na jídlo byli všichni přiděleni do stanovených skupin v různých restauracích. Takže nebylo možno jíst s těmi, se kterými by jeden chtěl a předtím započaté hovory nebo kontakty nemohly být vedeny dále apod. Struktura programu vůbec značně omezovala navazování kontaktů a poznávání nových lidí, církví, tradicí atd. Pochopitelně, že kdo nebyl příliš unavený, mohl to dohonit v noci, přes den ale na to čas nebyl.

Program

Ráno se konaly nejprve ranní modlitby, potom pozdravy, pozdravné projevy a různé referáty. Ty měly být úvodem k fórum konajícím se podle programu odpoledne (k tématům jednota, spiritualita, svědectví, Evropa, náboženství, migrace, stvoření, spravedlnost, mír). Na tato fóra bylo třeba se již týdnů před tím zapsat. Po fórech se konaly na různých místech města vždy dvě pobožnosti. Po večeři se konaly různé kulturní a tématické večerní akce.

Celkem vzato byl program příliš přetížený. Přednášející se sotva drželi předepsané doby vystoupení a mnoho referujících asi zapomínalo během svých přednášek na to, že v plénu

sedí lidé rozdílného stupně vzdělání a rozdílného věku i rozdílné schopnosti koncentrace. Kvůli nedostatku času musely být zkráceny nebo dokonce zcela zrušeny tzv. umělecké příspěvky, což jsem osobně shledala, že je velká škoda, pěvecké a taneční skupiny jistě investovaly do přípravy mnoho času a potu a pak jednoduše vypadly.

Podíl mládeže u delegovaných

Mládež bylo vidět hlavně jako stewardy, dobrovolné pomocníky a pomocnice. S velkým nadšením a angažováním se „kmitali“ kolem, byli zkrátka nenahraditelní a neocenitelní! Co se týče podílu mládeže mezi delegovanými, no jo... V každém případě není možno kvůli tomu činit výtky organizacím, KEKu (Konference evropských církví) a Evropské biskupské konferenci; ty by nanejvýš mohly podat návrh, avšak když církev všeobecně raději vysílají k takovým příležitostem ještě stále nějaké vysoce otitulované teologické koryfeje, bude vyrovnané složení delegovaných ještě dlouho vysněným přáním. Víím, že samochvála smrdí, přesto jsem však skutečně ráda a pyšná na nás Švýcary a též na celou starokatolickou delegaci v Sibiu. Myslím si, že jsme dokázali dobrou směs a mladých, starých, duchovních, laiků, mužů a žen.

Účast

To byl pro mne nevíce pohoršující aspekt celého EEA3, protože tam prakticky žádná účast mládeže nebyla. Bohužel se dané přísliby vůbec nenaplnily.

Již v Římě 2006, na prvním setkání na cestě k Sibiu, jsme se zřetelně vyslovili pro silnou spoluúčast delegovaných. Požadováno bylo více spurozhodování, času pro hovory a práci ve skupinách a to bylo ze strany organizátorů také příslibeno. Bohužel se tyto přísliby vůbec nenaplnily.

Již tak byly zkráceny zcela úzce vyměřené doby vystoupení delegovaných, protože referenti stále neuvěřitelným způsobem své doby přetahovali a celá komplikovaná procedura k udělování slova nebo vyjadřování stanovisek znemožňovala vznik jakéhokoli ~~odpovědi~~ bylo již více možností k výměně názorů, přemýšlení a své náhledy a obavy formulovat slovy – ale i zde byla doba pro práci ve skupinách a výměnu velice závislá na organizátorech a mluvčích jednotlivých fór.

Výsledek

Upřímně řečeno jsem od EEA3 čekala víc. Snad jsem se k tomu nechala poněkud svést entuziastickými zprávami od lidí, kteří se zúčastnili EEA1 a EEA2 (Basilej a Štýrský Hradec) a tak si vytvořila falešnou představu. Snad i chyběla nějaká významná historická událost, jako byl pád berlínské zdi těsně před EEA1 nebo zmatky v tehdejší Jugoslávii v době EEA2, které vedly lidi k semknutí se a dávaly jim bojovat za společnou ideu, čímž vůbec nechci zlehčovat a bagatelizovat příšernosti v Exjugoslávii. Momentálně žijeme v relativně mírové a klidné době, za což jsem více než vděčná. Druhou stranou mince je však rostoucí lhostejnost. Není třeba se angažovat, exponovat atd., všechno je OK. Možná, že právě tyto okolnosti vedly k tomu, že se EEA3 stalo relativně nespektakulárním shromážděním. Dalším důvodem, jak si myslím, byl pochybný úspěch organizátorů EEA3 vyhladit a zneprítomnit tak mnoho sporných a háklivých bodů jak jen bylo možno.

Velmi mne zklamala skutečnost, že my delegáti jsme se museli bránit odporu, aby Charta oecumenica byla zmíněna alespoň v první polovině závěrečného poselství. Jak jsem se dozvěděla od jistého člena komise pro přípravu závěrečného poselství, brojili zástupci jistých církví masivně proti citování z tohoto dokumentu v závěrečném poselství. Přitom je to právě jeden z nejrelevantnějších dokumentů ekumeny, který je akceptován většinou církví, pokud již u nich nebyl ratifikován. Alespoň při problému s Charta oecumenica bylo slyšet a vidět jistou rezistenci z řad delegovaných, kterou organizátoři nemohli ignorovat. Přesto poselství EEA3 notně kulhá za tím z EEA2.

Se smíšenými pocity jsem vnímala také rezoluci svazů mládeže. Ta byla přijata za velkého potlesku a zařazena jako dodatek k závěrečnému poselství. Přece super a geniální! Aspoň někdo z EEA3, kdo se vyjádřil otevřeně a strnadě! Avšak: když nějací dospělí musí používat mládež jako svou hlásnou troubu, protože se sami k něčemu neodvažují nebo ať udávají jakékoli důvody pro svoji rezervovanost, pak mne to nutí k nedůvěře a přemýšlení.

Jak má být ekumenický proces veden dál? Nadšení s jakým shromáždění příspěvek „svazů mládeže“ přijalo ukazuje zřetelně, že existuje potřeba otevřených a odvážných slov.

Komentář

Byla to pokojná a milá (v negativním smyslu) akce. Veškeré překážky nebo těžkosti byly předem vyklizeny z cesty. Kontroverzním a sporným tématům bylo všemožně vyhýbáno. V Římě se stalo jasným, že témata společná eucharistie, homosexualita, celibát, ženy v církvi atd. by měly být na EEA3 tematizovány. I zda byla „ignorována“ přání odspodu. Jakákoliv možnost debaty byla elegantně znemožněna.

Odkud přichází tento skoro panický strach organizátorů je mi záhadou. Stojí ekumenický proces zítřka na vratkých nohách? Když je všechno blokováno, pak nemůže dojít k žádnému procesu. A především, jak se máme učit jeden od druhého, když nám není dovoleno mluvit? Jak můžeme měnit svá stanoviska, když nesmíme klást žádné (i nepohodlné nebo kritické) otázky?

I to, co se událo po zakončení der EEA3 je povážlivé. Závěrečné poselství bylo teprve po asi dvou týdnech(!) zveřejněno na internetu. Protože je prý Evropská biskupská konference ho chtěla **po** shromáždění ještě pozměnit. Jádrem tohoto úrazu byla věta o rodině a respektování života. Plenárním shromážděním přijatý text zněl „od počátku života až k smrti“. Evropská biskupská konference požadovala znění „od početí až k smrti“. KEK zaujal stanovisko, že to není legální, že platí znění, které bylo předloženo na generálním shromáždění jako konečná verze a poté bylo (byť jen aklamací) také tak přijato. Že vůbec někdo dostal nápad, tento text následovně pozměnit, je po mě nepochopitelné. Ukazuje to však, že jisté církve uvnitř svých struktur ještě nikdy nic neslyšely o synodálních, natožpak demokratických, strukturách a postupech jednání.

EEA3 u mě zanechává smíšené pocity. Jistě, že bylo dobré se setkat, jistěže bylo napínavé natrefit tolik lidí, jistěže je Sibiu zajímavé město., jistěže je ekumena důležitá, ale nějak... Jasně je také, že já svou práci v KEKu mám jisté vědomosti „z kuchyně“ a tím jsem do Sibiu odjela za poněkud jiných okolností než většina ostatních, kteří o tom, co bylo předtím plánováno, vypracováno a domluveno nic nevědí.

A tak se těším v každém případě na naše příští generální shromáždění roku 2009 v Lyonu. Nemáme to v KEKu vždy jednoduché, avšak panuje tam přes všechny problémy zcela jiná kultura hovorů a sporů než jakou jsme zažili v Sibiu.

Carole Soland, Kristokatolická církev ve Švýcarsku

Dějiny staré církve, 1. díl: Ecclesia militans

Protože Bůh s člověkem jedná v dějinách, je užitečné aspoň trochu se seznámit s církevními dějinami. Tento seriál článků vám nabídne velmi stručný pohled do minulosti křesťanství.

V dnešním dílu, jenž má podtitul *Ecclesia militans* (Církev bojující), se budeme zabývat počátkem křesťanské církve, která vytvářela svůj organizační řád, upevňovala a hájila svou věrouku proti různým bludným názorům a helénskému světu, který byl nově vzniklému náboženství nepřátelský. A právě v tomto období, kdy si církev budovala své pozice, museli křesťané také čelit řadě pronásledování, kterým se v tomto článku budeme věnovat nejvíce.

Ale začněme od začátku. Po zmrtyvýchvstání a nanebevstoupení Ježíše Krista, zůstala skupinka Ježíšových nejbližších učedníků v Jeruzalémě, kde čekala na vyplnění Ježíšova slibu, že pošle Ducha svatého (Sk 1,7n). A právě dobu letnic, kdy Duch svatý vstoupil na apoštoly (Sk 2,1-13), můžeme pokládat za počátek křesťanské církve, která začala plnit Ježíšův příkaz šířit evangelium mezi lidmi. Centrem křesťanů se stalo město Jeruzalém, kde obec po určitou dobu vedl apoštol Petr. Zpočátku křesťané byli jen jakousi skupinou uvnitř židovství, podobně jako byli například farizeové, saduceové nebo esejci. Kromě židovských obřadů se také scházeli k vlastní bohoslužbě – eucharistii. Věřící se scházeli po domech a „*lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a upřímným srdcem*“ (Sk 2,46). Křesťané nejdříve doufali, že se jim pro své myšlenky podaří nadchnout všechny Židy, ale rozdíl mezi židovstvím a křesťanstvím vedly jen k roztržce. Pro Židy byly nepřijatelné křesťanské křty ve jménu „Otce, Syna i Ducha svatého“, modlitby, které se obraceli k Ježíši jako Pánu (slovo „Pán“ řecky Kyrios = Bůh) a mnoho dalšího. Tato „zvláštní“ víra v Ježíše Krista nutně vedla k otevřeným konfliktům, které vyústily někdy v letech 32 – 33 v pronásledování křesťanů židy. K tomu došlo v letech, kdy byl také ukamenován jáhen Štěpán (viz Sk 6 – 8 kap.). Této popravě přihlížel i muž jménem Šavel, který sám později vedl pronásledování. Jenže na své cestě do Damašku prožil obrácení a s novým jménem Pavel se stal horlivým šířitelem křesťanství.

V šířícím se křesťanství se vytvořily dvě skupiny: jednu tvořili křesťané z židů – židokřesťané, kteří chtěli být zadobře s Židy a vyžadovali za nutné dodržovat celý židovský zákon a naproti nim stáli heléno-křesťané, tj. Židé z diaspor (židovské obce, které byly mimo Palestinu v celé Římské říši), kteří odmítali chrámovou službu a jiné židovské zvyky. Ovšem právě díky těmto heléno-křesťanům se křesťanství šířilo do celého světa. Což se nelíbilo konzervativním židokřesťanům, kteří chtěli, aby se křesťanství udrželo pouze v Bohem vyvoleném národě. Tento postoj nezvítězil a křesťanství se čím dál více šířilo mezi pohany, a to hlavně díky apoštolu pohanů – sv.

Pavlovi, který podnikl tři velké misijní cesty, ve kterých procestoval skoro celou Římskou říši. Sv. Pavel se tak stal hlavním protagonistou, kdo odděloval křesťanství od židovství. Definitivní konec židovskému křesťanství udělal pád Jeruzaléma r. 70, kdy jeruzalémská obec ztratila přednostní postavení mezi křesťany a centrum křesťanského života se přesunulo do nejvýznamnějších měst Římské říše. Mezi nimi vynikala hlavně obec v Římě a později i v Cařihradě.

Svůj „zápas“ víry musela církev vybojovat i se státní mocí Římského impéria, které ve třech vlnách pronásledovalo křesťany. Asi do roku 100 po Kr. bylo křesťanství římským státním aparátem chápáno jako málo významná sekta židovství, které bylo v Římské říši tolerováno. Řím sice měl vlastní státní božstva, ale byl shovívavý k ostatním kultům, pokud se ovšem nepříčily ctít božstva státní. Zejména šlo o kult císaře, který od dob císaře Domiciána stále narůstal. Ten byl pro křesťany nepřijatelný. Místo toho, aby se k císaři modlili, modlili se za něj. Ale trvalo ještě nějakou dobu, než tuto hrstku věřících velký Řím začal chápat jako nebezpečí.

K prvnímu pronásledování došlo za vlády bezesporu šíleného a krutého císaře Nera, který svalil na křesťany vinu za požár města Říma v roce 64. Následně pak pro obveselení lidu nechal mučit a popravit velké množství římských křesťanů. Mezi oběťmi byli také sv. Petr a Pavel. Ovšem toto pronásledování bylo omezeno pouze na hlavní město říše. A které nemělo žádný právní podklad, který by pronásledování rozšířil po celém impériu. To bylo spíše jen vzplanutím lidské nenávisti proti obyvatelstvu, které se nějakým způsobem odlišovalo, než záměrným vyhubováním nebezpečného náboženství, jak tomu bylo později. Stejně tak mnoha opatření císaře Domiciána (81 – 96) vedla jen k lokálním pronásledováním. Podle tradice byl právě za vlády Domiciána poslán do vyhnanství na ostrov Patmos apoštol Jan, kde měl napsat biblickou knihu Zjevení Jana.

Ani druhé období pronásledování mezi lety 100 – 250 se nevyznačovalo tvrdým vyhledáváním křesťanů, nýbrž křesťané byli předáni soudu pouze na základě udání.

Mezi léty 250 – 311 však proběhla třetí vlna pronásledování, která byla nejtvrdší. V ní už křesťanství bylo chápáno jako samostatné náboženství, a protože křesťané odmítali obětovat římským božstvům a císaři, viděl v nich císař Decius, usilující o vnitřní obnovu římské říše, nebezpečí pro celou říši. Proto vydal zákony, které měly za cíl vyhubit všechny křesťany. V polovině roku 250 vyšel edikt, který nařizoval, že každý obyvatel říše musí k odvrácení moru obětovat bohům. Kdo tak neučinil byl za to tvrdě postižen. Proto z obav ze smrti mnoho křesťanu nevydrželo a obětovalo nebo si podplacením opatřilo potvrzení, že vykonali oběť. Po ukončení pronásledování vznikl v církvi spor mezi těmi, kteří trvali na tom, že ti, kdo obětovali, nemají být znovu přijímáni mezi křesťany a těmi, kteří tyto provinilce znovu přijímali do církve. V tomto boji nakonec zvítězila strana umírněnějších. Po Deciově smrti jeho nástupci Gallus a Valerián nepokračovali zprvu proti křesťanům tak tvrdě. Ovšem v roce 257 nenávist proti křesťanům vypukla nanovo. Valerián v pronásledování postupoval naprosto plánovitě. Nejprve se zaměřil na klérus, který pokud neobětoval, tak byl nemilosrdně popraven. Postih se dotkl také křesťanů, kteří se pohybovali kolem dvora a šlechticů. V tomto pronásledování nedošlo k velkému odpadu od křesťanství, jak císař čekal, ale naopak pronásledování křesťany semklo a utvrdilo ve víře. Snad právě proto Valeriánův syn

Galliena (260 – 268) edikty proti křesťanům odvolal a tak nastalo čtyřicetileté období klidu. To však bylo spíše tichem před největší a nejkrutější bouří, která začala za panování Diokleciánova. Pronásledování začalo ediktem z 23. února 303 ve kterém bylo nařízeno zničit všechny kostely a spálit posvátné knihy. Pronásledování se dotklo celého křesťanstva. Toto pronásledování ukončil až Galerius v dubnu roku 311, kdy vydal toleranční edikt, který končil větou „*necht' jsou od nynějška křesťany*“.

Martin Hlouch

(Příště: Ecclesia triumfans - církev od Konstantina do rozdělení křesťanství na západní a východní v r. 1054.)

QUO VADIS aneb stále aktuální rčení

Kam kráčíš? Jinými slovy, toto rčení je stále aktuální a dodnes se mě osobně velice dotýká. Kam kráčíme záleží totiž hlavně na nás samotných a kudy se bude vyvíjet náš život, za to si z většiny můžeme sami. Důsledky našeho chování a vystupování nás doběhnou stejně tak, jako dobré skutky nebo přátelská hnutí myslí.

Bůh nám dává svobodu a jsme tedy dětmi Božími, které žijí ve svobodě svého vlastního chování a myšlení. Nechává nám svobodnou vůli a volbu. Vždy se můžeme rozmyslet, zda půjdeme doleva nebo doprava. Jakou cestu si zvolíme, jestli tu jednodušší nebo tu složitější, tu, která nám bude vyhovovat pro naši lenost či zbabělost a nebo tu , která nás sice bude něco stát, ale která se nám vyplatí. Mnohdy totiž zrovna nedomyšlíme svoje rozhodnutí. Pokud si vybereme cestu, po které se nám zrovna teď půjde lépe, je možné, že se na ni za chvíli ocitneme úplně sami a nepochopení začneme bloudit a hledat cestu zpět.

Najít cestu zpět a najít ztracené přátele a známé však bývá více nežli těžké. Někdy se již opravdu vrátit nedá. Proto bychom si měli vždy dobře promýšlet, po které cestě chceme jít. Chceme-li podstoupit výšlap do kopce s kamenitou cestou nebo zda zůstaneme v pohodlí naší blízké asfaltky.

Žít v pravdě je mnohem těžší a proto si většinou jako lidstvo nalháváme různé jiné výmluvy, které nás právě vedou našim chtěním na asfaltku, která možná na další křižovatce ani nikam nevede či nepokračuje. Život v pravdě je ale velice osvobozující a zcela upřímný.

I když nás něco nebo někdo zraní nebo zraňuje, vždy máme možnost svobodné volby mezi lží a pravdou a hlavně volby mezi cestou pravdy a cestou lži. Na naši pomyslné křižovatce pak můžeme potkat také třetí cestu a to cestu msty. Ta je pro nás křesťany opravdu neschůdná a pokud po ní někdo kráčí je to podle mého názoru zoufalý člověk na scestí. Msta může mít mnoho podob a to od teroristických útoků, po svaté války a křížové výpravy až po dělání schválností či rozšiřování pomluv. Msta je špatná stejně jako záměr, který obsahuje.

My křesťané máme jít cestou smíru a pokoje, brát na sebe občas svůj kříž, který si neseme každý v jiné podobě a hlavně si umět odpouštět a milovat. S tím milováním to samozřejmě není jednoduché, jsme přece jen lidi. Možná je to jen o vzájemném respektování sebe sama a svého okolí a vztahů, událostí a změn, které se nás možná osobně týkají. To je cesta, kterou bychom měli jít.

Za své životy si neseme odpovědnost sami a jednou se i my budeme za své činy zpovídat Nejvyššímu. Budeme si muset všichni sáhnout do svědomí a ptát se sami sebe po jaké jsme to šli cestě a co jsme na té cestě provedli jiným. Zda jsme plni osobní hořkosti schopni respektovat jiné a zda se dovedeme chovat tak, jak to po nás vyžaduje naše společenské postavení a služba, kterou zrovna zastáváme. Budeme si muset všichni sáhnout do svědomí, zda jsme lhali sobě i okolí, zda jsme sami sebe a hlavně i ostatní nezraňovali.

Daleko horší je, když jdeme po cestě která nikam nevede a pokud nikam nevede, pak to odnesou i ostatní, kteří jsou na nás závislí nebo které reprezentujeme.

Možná je ještě čas zvrátit naše kroky a v případě, že jdeme po jiné cestě se vrátit. Uznat svoje chyby a jednání v afektu. Možná je teď pravá příležitost zeptat se každý sám sebe: Kam kráčíím? Kam kráčíš? Kam kráčíme?

Olda Kouřimský

Aby všichni byli jedno...

To byla Ježíšova slova před zatčením. „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (Jan 17,21)

Je mnoho křesťanských církví, ale jen jeden Ježíš Kristus, kterého jsme přijali za svého Pána a Bratra, je jeden Bůh Otec, který Ježíše poslal pro naši spásu, je jeden Duch svatý, který vychází z Otce i Syna a posiluje nás. Tři samostatné bytosti, které však tvoří dokonalou jednotu a harmonii.

Jan mu řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání demony, ale s námi nechodil, i bránili jsme mu, protože s námi nechodil.“ Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Žádný, kdo učiní mocný čin v mém jménu, nemůže mi hned na to zlořečit. Kdo není proti nám, je pro nás. Kdokoli vám podá číši vody, protože jste Kristovi, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.“ (Marek 9,38-41)

Ježíš, vtělení Boha, Boží Syn, byl fyzicky mezi námi a vůbec neřešil, že kdosi v Jeho jménu vyhání demony a přitom nechodí s Ním. Ježíš nepotřeboval a nepotřebuje mít moc nad lidmi, On touží být milován, opravdově a bez přetvářky. Apoštolové myslí, že konají správně, když brání někomu, kdo si bere jméno jejich Mistra do úst, ale s nimi nechodí. Ježíš však reaguje jinak: „Nebráňte mu!“ On se totiž nezaobíral sám sebou, svoji důstojností a proto tohle neřešil. Na čem Kristu skutečně záleželo, byla vůle Jeho Otce a přibližovat lidem Boží království a nám, Kristovým následovníkům, by mělo jít o totéž, a sice neřešit nepodstatné věci a zaměřit se na to, co je skutečně důležité. To však vyžaduje odpoutat se od sebe sama a plně se upnout na Krista.

Z osobní zkušenosti znám takového pohrdání typu „nejsi z naší církve, jsi na špatné cestě.“ A to se týká všech církví, protože všude jsou lidé, kteří upřímně přijali Krista jako Pána nad svým životem a lidé, kterým nejde o Krista ale o sebe. Ovšem kdo pohrdá svým bratrem v Kristu, a všichni křesťané jsou bratři a sestry, měl by si dát pozor, aby Bůh jednou nepohrdl jím.

Z lidských sil ale k jednotě nikdy nedojdeme, protože všichni jsme hříšní, na to je potřeba síla Ducha svatého a ochota křesťanů otevřít se Jeho působení. Bez Boží lásky jednoty nelze dosáhnout, protože Bůh lásku nejen dává, Bůh je láska. „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (Jan 13,35)

Je na čase, aby si křesťané různých církví vyšli vstříct. Hlavní nemá být to, co nás rozděluje, vlastní tradice, ale Ten, který nás spojuje, Boží slovo a Kristova láska. Jak napsal apoštol Pavel, musíme jít "s pohledem upřeným na Krista." Pak se možná začneme dívat více srdcem na své bratry a sestry a nebudeme pohrdat jedni druhými. Dnešek si žádá jednotu křesťanů, ne však uniformní ale mnohotvárnou, jednotu v mnohosti a to vyžaduje ochotu a toleranci. Církev, jejíž hlavou je Ježíš Kristus, je všude tam, kde se lidé v Jeho jménu shromažďují: „Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ (Matouš 18,20)

Bůh miluje všechny své děti. Svými nesváry a pohrdáním jen zraňujeme Krista, který přišel na svět kvůli nám a za nás se obětoval. Ukázal nám, jak vypadá opravdová láska. Pojďme v Jeho stopách k „oltáři ekumenismu“.

Michaela Švestková

AUDIOVÝKLAD BIBLE NA WEBU ČESKÉHO ROZHLASU

Český rozhlas Online zveřejnil ve spolupráci s Redakcí náboženského vysílání Audiovýklad Bible na internetových stránkách www.rozhlas.cz/nabozenstvi/bible.

Základem projektu Audiovýklad Bible jsou dva pořady s náboženskou tematikou. Jednak pořad Ranní Slovo Českého rozhlasu 3 – Vltava, který každou neděli přináší zamyšlení nad jedním z biblických textů, jenž na příslušnou neděli připadá podle liturgického kalendáře, a jednak pořad Českého rozhlasu Plzeň Křesťanská vlna.

Oba pořady moderuje Petr Vaďura a mezi jeho hosty patří naši přední teologové jako Jiří Beneš, Pavel Filipi, Pavel Hošek, Petr Pokorný, Jan Sokol a další. V Audiovýkladu Bible nechybí ani záznamy krásných a neotřelých výkladů profesora Jana Hellera, který zemřel minulý týden.

Redaktorka náboženských stránek Českého rozhlasu Online Jana Šustová upřesnila: „Cílem tohoto projektu je představit jednotlivé knihy Starého i Nového zákona a nabídnout výklady jejich částí. V současné době jsou zpřístupněny stránky ke všem knihám Nového zákona. Ze Starého zákona jsou zatím k dispozici Žalmy a kompletní

výklad knihy Daniel. Ostatní starozákonní knihy budou zveřejňovány během první poloviny tohoto roku.“

Prozatím jsou k dispozici pořady Ranní Slovo vysílané od března 2005 doposud. V nejbližších měsících přibudou pořady vysílané od února 2004 do února 2005.

Pořad Ranní Slovo má ve vysílání Českého rozhlasu 3 – Vltava dlouhodobou tradici (od dubna 2002). Lze jej naladit vždy v neděli od 7.35 do 8 hodin.

Každý nově odvysílaný pořad Ranní Slovo Český rozhlas Online pravidelně zveřejňuje na stránkách www.rozhlas.cz/nabozenstvi a rovněž jej bude zařazovat i do Audiovýkladu Bible.

Zprávy

Ve dnech 22. - 28. 2. 2008 se v Mezinárodním centru duchovní obnovy v severočeských Hejnicích konalo pravidelné zasedání Mezinárodní biskupské konference Utrechtské unie starokatolických církví. Kromě starokatolických biskupů a jejich poradců se jí zúčastnil také delegát arcibiskupa z Canterbury biskup Jonathan Gledhill a zástupce Episkopální církve v USA biskup Michie Klusmeyer. Konference byla zahájena eucharistickou slavností, které předsedal bratr biskup Dušan a při níž kázal utrechtský arcibiskup Joris Vercammen.

Bratr biskup Dušan navštíví v neděli 30. března farní obec pro věřící anglického jazyka u sv. Klimenta v Praze. Při eucharistické slavnosti pokřtí jednoho katechumena a třem věřícím udělí svátost biřmování.

První letošní rozhlasový přenos starokatolické bohoslužby se uskuteční v neděli 30. března z kostela sv. Filipa a Jakuba v Táboře.

Místopředseda synodní rady Josef König v lednu letošního roku dokončil pracnou digitalizaci starokatolického tisku ze sudetské oblasti z let 1904 - 1939. Práce obsahuje skoro 7000 stran plus 320 stran obsahu a má velikost 13,4 GB.

Ve věku nedožitých 83 let zemřel 15. ledna v Praze obklopen svými nejbližšími Prof. ThDr. Jan Heller, významný evangelický teolog evropského formátu, religionista a možno říci renesančně všestranně vzdělaná a moudrá osobnost. Jeho pohřbu, který se konal v sobotu 26. ledna ve 14 hodin v evangelickém kostele u Salvátora, se zúčastnil také náš bratr biskup, který se se zesnulým znal již od svých studentských let.

Konkatedrální chrám „Proměnění Páně“ ve Varnsdorfu je celoročně nasvícen. Díky příspěvku města je vidět náš kostel krásně už na dálku a stává se tak dominantou města.

Během letošního masopustu farnost ve Varnsdorfu navštívila starokatolická biskupka Dag- Zem ze sesterské církve ve Filipínách spolu s generální vikářkou a svým sekretářem. Dokument o vzájemném partnerství obci byl slavnostně podepsán.

foto R.Solloch

O velikonočních svátcích budou ve Varnsdorfu pokřtěni čtyři dospělí katechumeni. Dva z nich jsou studenti tamního Biskupského gymnázia.

Varnsdorfský konkatedrální chrám bude mít 14 zastavení Křížové cesty. Synodní rada schválila příspěvek ve výši 28.000,- Kč. Vše připravuje a vyrábí Lucie Svobodová manželka duchovního Aleše ze Strakonice.

Vláda jednomyslně schválila věcný záměr církevního zákona

Na zasedání vlády České republiky 23. 1. 2008 byl schválen text věcného záměru zákona „O nápravě některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi“.

Souhlas s textem věcného záměru zákona vyslovila již na sklonku loňského roku jak vládní komise, tak všech 17 církví registrovaných v České republice, jichž se problematika dotýká.

Základním principem řešení bude kombinace finanční náhrady za majetek, který nebude vydán, a naturální restituce, tj. faktické vydání majetku. Řeholním řádům a kongregacím bude umožněna naturální restituce majetku, jehož vlastníky byly, a který drží stát z doby po 25. únoru 1948. U církví a náboženských společností se bude postupovat cestou paušální finanční náhrady, jež bude zahrnovat odškodnění za majetek, který nebude vydán. Celková suma, kterou bude stát v průběhu šedesáti let splácet, je 83 mld. Kč. Tato částka bude úročena 4,85 procenty. Náhrada stanovená zákonem bude vyplácena na

základě smluv mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, kterým je v současné době přiznáno zvláštní právo být financován ze státního rozpočtu.

Budoucí zákon zruší veškerá ustanovení tzv. blokačních paragrafů, které dosud brání rozvoji obcí, a zruší i zákon č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem. Dalším krokem bylo vypracování paragrafového znění zákona, který bude předložen co nejdříve tak, aby materiál projednal parlament ještě do letních prázdnin. S účinností zákona se počítá od 1. ledna 2009.

(zdroj MK ČR)

Vatikán zpřísnil pravidla pro blahorečení a svatořečení

Vatikán přijal nová, přísnější kritéria pro prohlašování svatých a blahoslavených římskokatolické církve. Od biskupů, kteří ve svých diecézích odpovídají za přípravu podkladů pro takový proces, nyní Řím požaduje více přísnosti, věcnosti a opatrnosti, zejména při prověřování možných zázraků, jimiž musí být každá žádost o blahorečení nebo svatořečení podložena. Vyplývá to z nového dokumentu Vatikánu, který byl zveřejněn v Římě.

Dokument s názvem Sanctorum Mater o 86 stránkách schválil papež Benedikt XVI. a podepsal jej prefekt kongregace pro blahorečení a svatořečení kardinál José Saraiva Martins. Výnos nemá závazný charakter, spíše slouží jako návod, jak v příštích řízeních lépe aplikovat stávající normy. Především pravidlo, že proces svatořečení smí být zahájen nejdříve pět let po smrti dotyčné osoby, musí být napříště dodržováno. Je to chápáno jako formální návrat k praxi platné ještě před 20 lety. Pravidlo o minimálně pětiletém odstupu v některých případech nerespektoval ani papež Jan Pavel II. Například u Matky Terezy byl proces svatořečení zahájen již tři roky po její smrti v roce 1997.

(zdroj Christnet.cz)

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 10. 3. 2008 tel./fax 224 319 528 e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

1/08

Starokatolická církev v ČR